

I- GİRİŞ

Cumhuriyetin dayandığı temel ilkelere bağlı, ulusal bütünlük içinde, demokratik ve laik, bilgi çağını yakalamış, güçlü ve refah içinde yaşayan çağdaş bir hukuk devleti olmak, gelecek kuşaklara karşı tarihi bir sorumluluktur.

Çağdaşlaşmayı temel ilke olarak benimseyen Türkiye, aslında Cumhuriyetin kurulmasından bu yana siyasi, hukuki ve ekonomik alanlarda her zaman bir yenileme hareketinin içinde olmuştur. Modernleşme ve ileri görüşlü reformlarla somutlaşan bu hareket, Türkiye Cumhuriyetinin toprak bütünlüğünü ve siyasi birliğini, her türlü dil, din, ırk, cinsiyet ve etnik ayrımın ötesine geçen yurttaşlık bağını ve vicdan özgürlüğüne dayalı laiklik ilkesinin pekiştirilmesi sayesinde güçlenmiştir.

Türkiye, çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma hedefi doğrultusunda, kalkınmasını en ileri aşamalara getirmeye kararlıdır. 21. yüzyılda Türkiye, dünya standartlarında üreten, gelirini adil paylaşan, insan haklarını güvenceye alan, hukukun üstünlüğünü, katılımcı demokrasiyi, laikliği, din ve vicdan özgürlüğünü uluslararası standartlarda gerçekleştiren, etkili ve yaratıcı bir devlet olma yönünde çabalar harcamaktadır.

Türkiye'nin esenliğini belirleyecek hedeflere ulaşmasını sağlayacak en önemli proje Avrupa Birliğine tam üyeliğidir. Türkiye'nin Avrupa Birliği ile bütünleşme emeli, her vatandaşımızın bugününü ve yarınını temelden etkileyen toplumsal bir dönüşüm projesidir. Üretimden tüketime, sağlıktan eğitime, tarımdan sanayiye, enerjiden çevreye, adaletten güvenliğe, günlük yaşamın her alanında köklü değişiklikleri gerektiren, ülkeyi evrensel standart ve uygulamalara götürecektir büyük bir reform hareketidir. Üyelik yolunda gerçekleştirilen siyasi, hukuki, ekonomik veya toplumsal her reform, bireyin hayat standardını yükseltirken, ülkemizin uluslararası ekonomik gücünü, demokratik saygınlığını ve güvenliğini de artırmaktadır.

Avrupa Birliğine üyeliğimiz, halkımızın büyük çoğunluğunun desteklediği ve ülkü birliğine vardığı ulusal bir hedeftir. Türkiye'nin stratejik vizyonunun da ayrılmaz bir parçası olan bu hedef, Cumhuriyetimizin kuruluş felsefesi ve Atatürk'ün ulusumuz için çizmiş olduğu çağdaş uygarlıkla bütünleşme vizyonu ile birebir örtüşmektedir.

Tarih boyunca Avrupa kıtasının siyasi, ekonomik ve kültürel yapısının bir parçası olan Türkiye ile Avrupa Birliği arasında kırk yıldır devam eden ortaklık ilişkisi, 1999 Helsinki Zirvesinde Türkiye'nin adaylığının teyit edilmesiyle birlikte yeni bir sürece girmiştir. Anılan Zirveden günümüze kadar kaydedilen gelişmeler, Türkiye'yi tam üyeliğe en fazla yaklaştıran bir noktaya taşımıştır. 12-13 Aralık 2002 tarihindeki Kopenhag Zirvesinde Avrupa Birliği, 2004 Aralık ayında, Avrupa Komisyonunun hazırlayacağı rapor ve öneriler doğrultusunda Türkiye'nin Kopenhag siyasi kriterlerini yerine getirdiğine kanaat getirdiği takdirde, gecikmeksizin üyelik müzakerelerinin açılmasını taahhüt etmiştir.

Türkiye, Avrupa Birliğine üyelik yolunda hukuksal, siyasi ve ekonomik reformların gerçekleştirildiği dinamik bir süreç içinde bulunmaktadır. Bu süreçte amaç, demokratik sistemin tüm kurum ve kurallarıyla işlerliğinin sağlanmasıdır. Katılımcı demokrasi, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve temel özgürlükler sadece birer yüce evrensel insanlık değeri değil, ekonomik ve siyasal istikrarın ve kalkınmanın en güvenilir dayanağıdır. Türkiye, Avrupa Birliğine üyeliğin şartı olan Kopenhag değerler sistemini benimseyerek bugüne kadar gerçekleştirdiği reformlar ve uyum çalışmalarıyla, daha özgürlükçü, daha katılımcı ve daha çağdaş demokrasiye ulaşma iradesini kanıtlamıştır.

Öte yandan, uygulanmakta olan ekonomik programın da etkisiyle, Türkiye serbest piyasa ekonomisinin kurallarıyla işlediği bir düzene sahiptir. Avrupa Birliği içindeki rekabete dayanıklılığını ise Gümrük Birliğindeki rekabet gücüyle ortaya koymuştur.

Büyük toplumsal projesini tamamlamış bir Türkiye'nin 21. Yüzyıla bir demokratik güç odağı olarak girmesi, bölgesel ve uluslararası barış ve istikrarın tesisi için değeri biçilmez bir fırsat olduğu kadar, içinde yaşadığımız çalkantılı bölgede ve daha ötesinde çağdaşlaşma arayışı içinde olanlara da bulunmaz bir ilham kaynağıdır.

Uluslararası ilişkilerde Türkiye'nin Avrupa Birliği adaylığı, ülkemizin strateji, güvenlik ve siyasal bağlamda konumunu güçlendirmektedir. Türkiye, bu doğrultuda, komşularıyla ve civar bölgelerle ilişkilerini, barışçı dış politika hedefleri temelinde geliştirmeye devam edecektir. Türkiye bu çerçevede, Yunanistan'la olan ikili sorunlarını diyalog yoluyla çözmeye yönelik çabalarını ve inisiyatiflerini sürdürecektir. Benzer biçimde, Avrupa Birliği ile güçlendirilmiş siyasi diyalogun bir parçası olarak, Kıbrıs'taki gerçeklere ve her iki tarafın

egemen eşitliğine dayanan yeni bir ortaklık ihdas etmeyi amaçlayan ve her iki tarafça kabul edilebilecek olan bir çözümün bulunması yönünde BM Genel Sekreterinin iyi niyet misyonu çerçevesinde gösterdiği çabaları desteklemeye devam edecektir. Türkiye, güven ortamını geliştirerek kapsamlı bir çözüme imkan sağlamaya matuf olarak Kıbrıs Türk tarafının attığı adımları desteklemektedir.

Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği yolunda atacağı adımlar, vatandaşlarımızın doğrudan doğruya daha gelişmiş demokrasi ve hukuk değerleri içinde yaşamlarını sürdürmeleri ve daha iyi ekonomik ve toplumsal şartlara sahip olmalarının hızlandırılmasına yönelik atılımlardır. Bu nedenledir ki Türkiye, tam üyelik müzakerelerine biran önce başlayabilmek ve Avrupa Birliğinin genişleme dinamiğinde yer almak için üzerine düşen yükümlülükleri, Cumhuriyetimizin temel ilkelerine ve Atatürk'ün mirasına sahip çıkacak bir anlayışla, süratle yerine getirmek azminde ve kararlılığındadır. Ulusal Programla ortaya konan yükümlülüklerimiz, Türk halkının benimsediği bu yaklaşımı yansıtmaktadır.